

Utensilia je na dobri poti

Tovarna Utensilia je v Ljubljani med zadnjimi delovnimi organizacijami (zdaj je postala že podjetje), kjer v pogojih novega gospodarskega »reda« se velja začasni ukrep družbenega varstva. Kot vse kaže, odločitev članov našega izvršnega sveta in skupščinskih delegatov ni bila napačna. Utensilia se, sicer počasi, vendar vztrajno, prebija na površje.

Čeprav ima tovarna z likvidnostjo še vedno težave, so te neprimerno manjše kot še pred nekaj meseci. Začasno kolektivno vodstvo je finančna vprašanja uredilo tako, da so terjatve in plačila obveznosti izravnanje, urejeni pa so tudi že medsebojni odnosi in terjatve do stare matične delovne organizacije Avtomontaže. Nekateri stari proizvodni programi so že povsem opuščeni, vodstvo pa pospešeno, vendar preudarno uvaja nove, ki pa so za zdaj še poslovna skrivnost. Uspešno se dogovarjajo tudi za prodajo v tujino. Čeprav je v lanskem letu prodaja upadala ali pa vsaj stagnirala, se bo po načrtih letos povečala s 50 do 60 odstotkov.

Tovarna je v zadnjih mesecih skoraj vso proizvodnjo že preselila v industrijsko cono na Vrhovcih, tako da bo v prostorih ob Dolenjski cesti ostala le administracija – dokler ne bo tudi za te službe pripravljen prostor na novi lokaciji. Tako kot je povedal

predstavniki Utensilie na seji izvršnega sveta, ki je obravnaval poročilo o poteku ukrepa, se je pri prodaji imetja ob Dolenjski cesti zataknilo. Zanimanje je sicer veliko, vendar organizacije nimajo denarja, da bi nakup plačale. V Utensili so se zato odločili, da bodo stare proizvodne prostore verjetno prodali po leasing sistemu, kar pomeni, da bo kupec del kupnine plačal takoj, ostalo pa v obrokih.

Načrtovana kooperacija z delavci, ki so jim ponudili strojno opremo in delo, se je v prvem poskusu izjalovila. Čeprav bi moral delavec »primakniti« le delovni prostor in pridne roke, zanimanja za zdaj ni. Vendar pa se bo to verjetno kmalu spremenilo, saj je zaradi spremenjenega načina dela in predvsem drugačnih proizvodnih programov v Utensili kar 60 delavcev preveč (v tej številki niso upoštevani delavci, ki delajo v galvani). V zadnjem letu je iz tovarne odšlo 30 ljudi – nekateri po lastni želji, nekateri pa tudi ne. Kar zadeva 60 delavcev, ki predstavljajo tehnološki presežek, se bo vodstvo potrudilo, da jih bo zaposlilo v drugih, novih proizvodnih programih ali pa jim zagotovilo delo s kooperacijskim poslom. Za pridne roke dela verjetno ne bo manjkalo.

MOJCA KAUČIČ

BODO DELAVCI IZKORISTILI PONUDBO

Igor in Matjaž pravita: CNC za vse

V livarstvu DOLNIČAR na Tržaški 336 je zaposlenih devet delavcev. Pri izdelavi platišč uporabljajo celo CNC stroj HEYLIGENSTADT. Na začetku so imeli kar precej težav z njegovim upravljanjem. Da bi v prihodnje deloval brezhibno, so se takoj odzvali vabilu obrtnega združenja za izobraževanje za CNC stroje v litostrojskem šolskem centru.

Od sredine decembra hodita ob ponedeljkih, torkih in sredo popoldne tja vzdrževalec Igor Matjaž in strugar Matjaž Videnič. Matjaž celo takrat, ko bi moral delati popoldne. Ker ve, da v delavnici ne sme biti izpada, nadomesti te popoldneve z delom ponoči. Tako se žrtvuje za pridobivanje novega znanja.

»V skupini je deset slušateljev. Najprej se mi je zdelo precej stvari že znanih, potem sem ugotovil, da marsičesa še ne vem. Snov, ki jo spoznavamo teoretično in praktično me vse bolj privlači,« je opredelil odnos do dopolnilnega šolanja Igor in pristavil: »Res je zanimivo izobraževanje za delo s CNC stroji!«

V Litostroju najprej delajo na šolskih strojkah, potem preidejo na prave, vražje hitre in natančne stroje in postrojenja. Ker je inž. Alojz Janežič velik praktik, zna čudovito razložiti snov in prikazati delovanje strojev tako, da se lahko nauči delati vsakdo. Pogoj je kvalifikacija za določen poklic. Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev pri obrtnikih Ljubljana vabi k izobraževanju v litostrojski in lesni šoli na Aškerčevi tokrat kovinarje, lesarje, plastikarje, cementinarje in električarje. Seveda tiste, ki upravljajo z določenimi stroji.

Zanimivo je, da boste v dveh skupinah kar štirje delavci iz livarstva Dolničar med udeleženci najdaljše oblike šolanja za delo s CNC stroji.

»Pri nas delamo v dveh izmenah in moramo biti samostojni. Zato mora vsak delavec čim več vedeti o delovanju krmljenja in stroja znati ukrepati v celoti. Odločili smo se za obiskovanje 110 urnega tečaja za tehnologa – programerja. Ves čas težimo k najširši in po možnosti najbolj zahtevni dopolnilni izobrazbi delavcev. Zato smo pogosto med udeleženci najrazličnejših tečajev in ekskurzij, ki jih organizirata obrtno združenje ali sklad.«

Pouk imate tri popoldneve v tednu. V naslednjih dneh rešujete domače naloge. Dejali ste, da ste zadovoljni s tečajem. Kaj vas muči pri šolanju?

»Tipkanje na računalniško tipkovnico. Medtem ko predavatelj naredi: tik, tik, tik ..., jaz iščem črke po tipkovnici kot ...! Prepričan sem, da bom kmalu osvojil tudi to.«

Veste, da je studio R v imenu sklada razposlal na naslove obrtnih delavnic iz preje navedenih panog pismi in anketni list, na katerem naj bi delavci zapisali, da se želijo izobraziti za enega od znanj za ravnanje s CNC stroji. Kaj svetujete delavcem pri obrtnikih?

»Naj se odločijo za tako šolanje, kljub temu, če v delavnici še nimajo takih strojev. Prešli bodo v nov svet, ki slovi po hitrosti dela, izjemni natančnosti in majhnem naporu. Zato naj delavci hitro vrnejo anketne liste na naslov Studia R!«

STANE JESENOVEC

Ali dolgovom samoprispevka ne bo konca?

Objektov iz programa vseh treh samoprispevkov že nekaj let pravzaprav ne gradimo več, stvari v zvezi z njimi pa še vedno niso urejene. Številna zemljišča, na katerih stojijo objekti samoprispevka, namreč še zdaj niso prenešana na končne uporabnike. Zbori mestne skupščine so že konec leta 1988 sklenili, da skupščina tretjega samoprispevka ne sme prenehati z delom oziroma ne sme biti ukinjena vse dotlej, dokler zemljiško knjižne zadeve ne bodo »pod streho«.

Zdaj pa pišemo že leto 1990 in v poldrugem letu je bilo urejenih le 30 odstotkov vseh zadev v zvezi s prekinjenimi. Člani našega izvršnega sveta so na svoji seji postavili enako zahtevo kot zbori mestne

skupščine, saj je tretji samoprispevek prevzel zemljiško knjižne zadeve tudi od drugega samoprispevka. Predno bo skupščina samoprispevka III dokončno prenehala z delom, mora biti delo opravljeno. Iz obeh samoprispevkov! Člani našega IS so ob tem pripomnili, da bi morala mestna geodetska uprava vse te stvari že davno postoriti, saj je bilo delo, kot je bilo rečeno na seji IS, tudi že plačano. Stane Drolj je ob tem dejal, da je videti, kot bi nekdo želel za isto stvar še enkrat pobrati denar. Naš IS bo mestnemu tudi predlagal, naj oceni odgovornost zaradi nedokončanja dela oziroma prevzetih obvez ob zaključku drugega in tretjega samoprispevka v Ljubljani.

NOVE POBUDE V KMETIJSKI ZADRUGI LJUBLJANA

Od strokovnih predavanj do sejmišča

Mercator-Kmetijska zadruga Ljubljana te dni pripravlja sveženj predavanj za kmetovalce na svojem območju, s katerimi naj bi jih vsaj okvirno poučili o novostih, ki so pljusnile tudi v kmetijstvo.

Kot nam je povedal direktor KZ Ljubljana Jože Tanko, bo predstavnik zadruga na teh predavanjih pojasnil tudi novi zakon o zadrugah in zadrugnem premoženju (vključno z vprašanjem zemljišč) in vse okrog sredstev, ki so na voljo za intervencijo v kmetijstvu na nivoju republike. Tu gre seveda tudi za nepovratna sredstva, ki jih bolj poznamo kot podporo za razvoj. Bo pa možno, kot je s tem v zvezi pojasnil Jože Tanko, tudi koriščenje sredstev v okviru mesta Ljubljane; tu velja posebej omeniti regres za semena, še večji del sredstev pa bo namenjen za ureditev gospodarskih objektov (namenjenih za proizvodnjo mleka, mesa, knjerejo ipd.).

»Na zborih, na katere bodo kmetje povabljeni z vabili in oglasi na mlečnih

zbiralnicah, bo razen tega tekla beseda tudi o pogojih kreditiranja prek zadrugne kreditne službe, pojasnili pa bomo tudi namen ustanovitve stanovanjske zadruga za kmetovalce in problematiko okrog nabave kmetijskega repromateriala. Kmetijska zadruga Ljubljana bo posebej predstavila program urejanja zemljišč, s tem v zvezi pa tudi problematiko, ki se z njo srečuje pri pridobivanju gradbene dokumentacije,« je povedal direktor KZ Ljubljana.

Še več si kaže obetati od sejmišča za promet in prodajo plemenskih govedi in prašičev za pitanje ter zakol, ki ga pripravlja zadruga. Za to je dobila (v okviru mesta Ljubljane) že vso podporo. Sejmišče bo, kot zatrjuje Jože Tanko, potekalo pod strogim očesom veterinarske službe, da ne bi prišlo do morebitnih novih pojavov trihinoze pri ljudeh, ki se pojavlja v zadnjem času. Sejmišče bo začelo delati že prve dni marca.

B. VRHOVEC

Arheološka izkopavanja in investicije

Od vseh ljubljanskih občin v bodoče, kot vse kaže, le mošćanska ne bo imela zapeljivej zaradi arheoloških spomenikov. Le ta občina namreč ni zajela v osnutku odloka o razglasitvi arheološkega kompleksa v mostu Ljubljana za kulturni in zgodovinski spomenik.

Člani našega izvršnega sveta so se v razpravi o tem osnutku ustavili pri nekaterih stvareh, ki zadevajo predvsem praktično uresničevanje njegovih določil. Tako je Stane Drolj od pripravilcev dokumenta – Regionalnega zavoda za varstvo kulturne in naravne dediščine – zahteval (oziroma želel), naj bi v dokumentu natančneje opredelili, koliko časa bodo za posamezne arheološke raziskave potrebovali. Če že ne to, pa naj bi v določenem roku po začetku izkopavanja vsaj ugotovili, koliko časa bodo za svoje delo potrebovali. Ta zahteva ali želja ima seveda povsem praktično podlago: arheološka izkopavanja namreč začete neke gradnje odrinejo v nedogled, česar pa si investitorji v teh zaostrenih gospodarskih razmerah ne morejo privoščiti.

Druge stvar, na katero je opozoril, pa je višina kazni za prestopke v zvezi z arheološkimi najdbami. Le-te so tako smešno nizke, da pri varovanju dediščine prav gotovo v se-

danjih zneskih ne bi mogle pomagati. Eden od primerov je na primer ta, da pravna oseba ali posameznik plača 150 dinarjev, če spremeni, odstrani ali prenese razstavljene objekte arheološke dediščine. Za uničenje naj bi torej nekdo dal 150 ali celo samo 25 dinarjev. Vendar pa to ni stvar odloka, ampak zakonodaje, iz katere se take določbe prenesejo v odlok.

Našemu izvršnemu svetu se (v sedanjih sestavi samo, seveda) izteka mandat, zato so se člani odločili, da se v naslednjih dveh mesecih ne bodo ukvarjali z novimi stvarmi, ki bi ostale potem na pol poti, obenem pa ne bodo sprejemali tudi odločitev, v zvezi s tistimi problemi v občini, ki jih kljub trudu do zdaj ni bilo mogoče rešiti.

Izvršni svet bo do konca svojega mandata poskušal predvsem uresničiti že sprejete obveznosti in reševati tekoče zadeve, med prostorsko izvedbenimi dokumenti pa bo predlagal aktivnosti le v zvezi s tistimi, za katere je bil tak v strokovnih krogih kot tudi v širši javnosti že dosežen sporazum. Zato IS na občinski skupščini ne bo sprožil postopkov za obravnavo ali sprejem dokumentov v zvezi z zadrževalnikom na Božni, stanovanjsko gradnjo ob Bobenčkovi ulici in stanovanjsko gradnjo na Ilovici.

Sodobna poslovna informatika iz DO Most

Potem ko so lani januarja na pobudo OK ZSMS ustanovili delovno organizacijo Most, je zdaj delo v tem novem malem kolektivu, ki se ukvarja predvsem z razvojem poslovne informatike, zaživelo v polnem zamahu. Področje njihove dejavnosti zdaj obsega vse od projektiranja (informatičskih sistemov), do svetovanja in izobraževanja ter (kot drugi segment) tudi izdelave programske opreme in standardnih rešitev na poslovnih informatičskih sistemih.

»Trenutno smo v fazi reorganizacije, saj iz DO v ustanavljanju postajamo mešano podjetje. Vidimo namreč boljše garancije za naše delo, če nastopamo kot sovlagatelj,« so nam povedali prijazni fantje malega kolektiva, ki jih vodi Brane Golob. »Na občini so imeli za naše delo vseskozi polno razumevanja in so nam pomagali tako pri obravnavi naših dokumentov, kakor pri iskanju ustreznih prostorov. Trenutno nas je redno zaposlenih le pet, za specialna področja pa imamo še več zunanjih sodelavcev (na primer na področju inštalacije mrež, prodaje in distribucije hardwera ter na področju izobraževanja). Imamo prek 80 stalnih stank, od katerih jih je največ v Ljubljani, preostale pa

so na Primorskem, Gorenjskem in na Dolenjskem. S poslovnimi partnerji, s katerimi nastopamo skupaj na tržišču pa zdaj pripravljamo tudi poseben simpozij pod nazivom »Posvetovanje o uporabi informacijske tehnologije«, ki naj bi bil maja meseca na Bledu.«

Mali kolektiv za zdaj »gostuje« v I. nadstropju Agrotehnike-Grude na Tržaški 132, fantje pa računajo, da se bodo morda že kmalu preselili v nove prostore Varnosti na Koprski.

B. VRHOVEC

O načrtu Sibirije

Od 17. novembra do 17. decembra lani je bil v razpravi zazidalni načrt za območje urejanja VS 2/12 Sibirije. Krajani so v času javne razprave postavili 32 vprašanj, na treh straneh in pol pa je svoje dodatne pripombe posredovala tudi krajevna samouprava. S predlogi in pripombami pa bo seveda tako, kot se dogaja v vseh podobnih primerih: upoštevanje bodo tiste, ki prispevajo k tako narejenim načrtom, da bi bili ljudje (in pripravljalci) z njimi zadovoljni, sicer pa so krajani na vsa svoja vprašanja in pripombe dobili strokovno »podprte« odgovore.